

Posudek oponenta diplomové práce

Autorka: Bc. **Tereza Novotná**

Název: **Význam španělské zahraniční politiky a její vliv na zahraniční politiku EU vůči Latinské Americe: případ Kuby**

Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, Katedra politologie, obor Politologie – latinskoamerická studia, 2016, 111 stran

Velmi dobrý výběr tématu, tj. specifické přístupy jednotlivých států Evropské unie k určitým regionům, se tentokrát váže na španělské vztahy ke spřízněné Latinské Americe s případem Kuby. Název nevhodně operuje s příliš širokým záběrem „význam španělské zahraniční politiky“, stačil by soustředěný název Vliv španělské zahraniční politiky na zahraniční politiku EU vůči Latinské Americe: případ Kuby.

V Úvodu (s. 1-8) autorka vychází ze společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, do níž zasazuje Španělsko jako samostatněji jednající součást. Formuluje zde i hypotézu, kde je málo srozumitelný „důraz na roli a vztahy s EU“ (s. 3, stačil by „důraz na vztahy“), stanoví si výzkumné otázky a logický časový rámec od roku 1986, který vysvětluje jako časový prostor, kde střídání vlád ovlivňuje politiku. Předkládá i kompozici, postup a heuristiku, kde nerozumím formulaci „sběr dat proběhl pozorováním“ (s. 6), a hlavní zdroje.

V kapitole Metodologie (s. 9-12) vysvětluje hlavně užitou terminologii. Také Teoreticko-konceptuální východisko (s. 13-19) se víceméně věnuje opět vysvětlení termínů spjatých s přístupy španělské politiky k mezinárodním vztahům, nevychází z obecnější teorie mezinárodních vztahů. V kapitole Odlišné zahraniční politiky vládnoucí španělské Socialistické a Lidové strany (s. 20-34) autorka dobře charakterizuje ideologické přístupy a z nich vznikající rozdíly v zahraniční politice konkrétních španělských vlád. Všechny tyto kapitoly jsou nezbytnou a kompozičně odůvodněnou předehrou k jádru práce. V kapitole Vliv španělské zahraniční politiky na politiku EU vůči Latinské Americe (s. 35-61) je výstižně popsána španělská činnost v EU od nastolování latinskoamerické agendy až po konkrétní body agendy za jednotlivých předsednictví, a to právě v závislosti na přístupech momentálně vládnoucích španělských politických stran. Případová studie vlivu Španělska na zahraniční politiku EU: Kuba (s. 62-85) do hloubky analyzuje španělskou aktivitu v EU (případně i vně EU) ve vztahu ke kubánskému režimu (který není charakterizován jako výjimečný v Latinské Americe) a opět varianty přístupů v závislosti na ideologických východiscích jednotlivých španělských vlád.

Závěr (s. 86-92) rekapituluje hlavní rysy textu a zřetelně odpovídá na stanovené výzkumné otázky. Text končí seznamem pramenů (tj. dokumentů) a literatury (s. 93-111), kde chvályhodně převažují španělské zdroje, kupodivu se zde nevyskytují specializované (jsou zde ojedinele jen práce obecné) české práce psané česky, ale třeba i španělsky například pro ročenku *Ibero-Americana Pragensia*.

V práci převažují technické politologické přístupy, naprosto chybí historické, kulturní a jazykové, eventuálně populační (migrační) motivy logicky zvýšeného zájmu Španělska o Latinskou Ameriku, a tedy důvody, proč vlastně Španělsko latinskoamerickou agendu v Evropě nastoluje. Rovněž v otázce Kuby nepochopí čtenář, proč je tento případ velmi důležitý, tj. není zde zmíněna povaha kubánského režimu a jeho letitý konflikt s USA (embargo, Torricelliho a Helms-Burtonův zákon), který i evropskou politiku zásadně determinuje. Tak se celá práce věnuje faktografickým detailům a politickým procesům, jejichž motivace a podstata čtenáři neustále uniká.

Text dodržuje odborný styl, publicistická klišé připomíná jen formulace „Caracas dodává ropu, Peking nakupuje nikl“ (s. 78). Také interpunkce je v pořádku až na zbytečné čárky ve větě začínající slovy „Z tohoto důvodu...“ (s. 1). Z pravopisného hlediska je zbytečně archaický pravopis slova president (s. 2), chybí velké písmeno ve slově Španěle (s. 62 pozn.), podivné je užití pomlčky či odsuvníku v opakovaném pojmu „jedno-případová studie“ (s. 10). Od slova *atlantismo* by byl český genitiv jistě *atlantismu*, nikoli *atlantisma* (s. 9, 21, 25, 28). Pro čtenáře nemusí být zcela jisté, že zkratka VB (s. 50) znamená Velkou Británií. Text obsahuje dlouhou řadu překlepů, např.: ve vsém (s. 84 pozn.), Feliep (s. 37), španělskéjo (s. 41), Rio de Janiera (s. 46), congeso (s. 73). Ve

slově Uruguay je třeba zachovat ypsilon i na s. 36 pozn. i 42 pozn. Chyby jsou i ve jménech: M. de Unamun (s. 13 pozn.), Toreblanca (s. 13), Silvie Berlusconi (s. 52), José Barrosa (s. 54), což u tak důležitých osobností nelze tolerovat. Nedostatky má i seznam literatury: zbytečné nedodržení citační normy je na s. 102 nahoře – titul knihy není napsán kurzívou, Portal má být Portál. Na dalším řádku je zkomoleno jméno španělského autora, ve slově *España* chybí správná diakritika. Co se týká soupisu zdrojů, opakují, že recentnímu španělskému politickému vývoji, a to i ve vztahu k Latinské Americe a Kubě, se věnovali i čeští autoři od Vladimíra Nálevky po Jiřího Chalupu; stalo se nemilou tradicí, že českým odborníkům obvykle politologické diplomové práce nevěnují velkou pozornost.

Navzdory uvedeným nedostatkům si diplomová práce vytkla jasný cíl a se znalostí faktografie se k němu v zásadě dopracovala; především vyhodnotila účinnost zahraniční politiky hlavních španělských politických stran. Doporučuji tedy práci k obhajobě.

doc. PhDr. Jan Klíma
KPOL FF UHK

Hradec Králové 2. června 2016